

ROZHOVOR S MÍSTO-
PŘEDSEDOU VLÁDY ČR
(STR. 4)

STŘEPY
STR. 2

MACHALIKOV PŘED-
VOLEBNÍ
GULAF
(STR. 3)

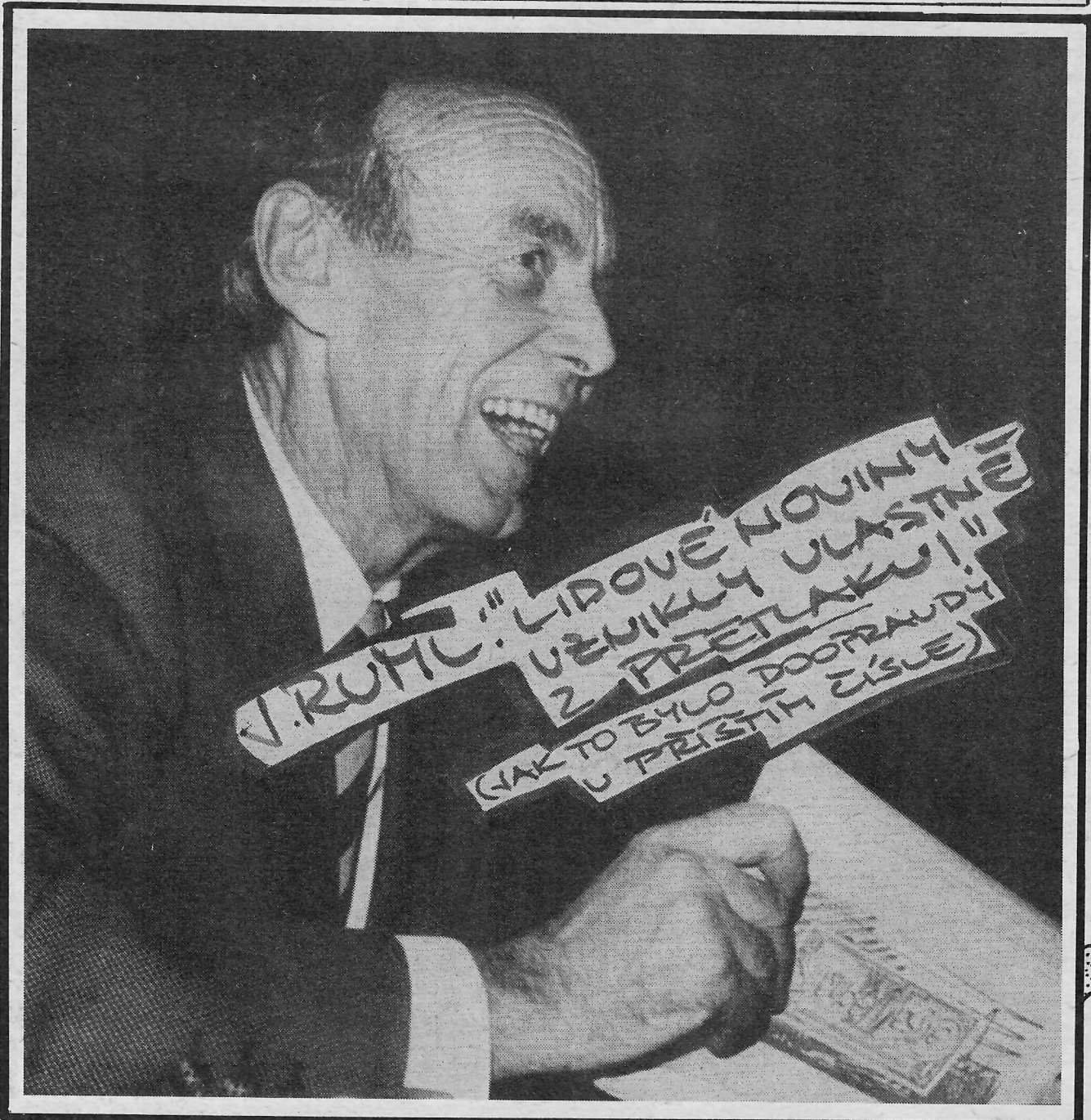
ZREDAKČNÍ
PŮSTI
(STR. 5)

TRICET
SEDUJ

PŘETLAK

ČASOPIS STUDENTŮ UNIVERZITY PALACIĚHO V OLOMOUČI

222.-1.3. 90.

HOT V STŘEPEY

Kdo má zájem pracovat v Unii na UP Olomouc, ať se dostaví v úterý 27. 2. v 16 hodin ke dveřím č. 207 na Student centru.

Pracovní doba Unie:
 Po 10-11 16-18
 Út 10-11 16-18
 St free
 Čt free
 Pá free

Pavel CRHA - denně 8-15.30

Kuřt mř zpozdění

.t.e.l.e.g.r.a.f.i.c.k.y.

16-18.2.1990 krajska prehlicka amaterskych divadel malych jevistnich forem /prostory byv zamku ve valaskem mezirici/ na stovku ucastniku ucinkujicich 8 souboru seminaristu a pratel jedinym predstavenim divadla jednoho herce bylo monodrama n v gogola blaznovy zapisky v provedeni petra vanka z opavského statního divadla jedinym ceskym souborem byl div soubor baret z valdic u jicina s bulgakovovou diabolíadou Jedinym souborem hrájicím v polstine byl teatr imenia mjr szmauza z ceskeho tesina se dvema autorskými predstaveními olomouc reprezentoval div soubor fkufru /inscenace bajek jamese thurbera/ a soubor pardon dk roh sigma se zdramatizovanou penou dni borise viana /peni a upeni peny/ seminare na tema improvizace vedl jaroslav dusek z prazskeho divadla vizita verdikt poroty na prehlicku sremkvu pisek v lete pojede teatr im mjr szmauza nahradnici soubory pardon a fkufru

REZOLUCE
 Dne 11.2.1990 na veřejném shromáždění, pořádaném Společností pro Moravu a Slezsko Olomouc s působností v Severomoravském kraji za účasti zástupců ostatních moravských a slezských občanských iniciativ, jmenovitě Společnosti pro Moravu a Slezsko Brno s působností v Jihomoravském kraji, Moravským občanským hnutím Brno, Iniciativa pro zřízení země Moravkoslezské Ostrava, dále za účasti zástupců SmKNV Ostrava, ONV Olomouc, MěNV Olomouc, Arcibiskupství Olomouc, poslanců FS ČSSR a občanů Severomoravského kraje a Olomoucka dle prezenční listiny, uložené v archivu Společnosti pro Moravu a Slezsko Olomouc byla přijata 250 hlasy proti 2 hlasy tato rezoluce :

- Požadujeme, aby lid Moravy a Slezska mohl sám rozhodnout o zřízení trojfederace Československé republiky a to nejlépe plebiscitem.
- Požadujeme, aby ještě před červnovými volbami do FS a ČNR byl sanesen do ústavy dodatek, že otázka samosprávy Moravy a Slezska bude zakotvena v nové ústavě Československé republiky a bude realizována do voleb národních výborů v říjnu 1990.
- Žádáme o zakotvení Moravanů jako etniky v nové ústavě Československé republiky.
- Žádáme o ústavní zakotvení všech symbolů Moravy a Slezska.
- Žádáme, aby národní důchod, vytvořený na Moravě a ve Slezsku byl po povinných a spravedlivých odvodech do federálního centra ponechán bez dalšího snižování na rozvoj Moravy a Slezska.
- Požadujeme zrušení dosavadního krajského zřízení.
- Požadujeme, aby připravované volby do FS a ČNR se konaly ve volebních okrajích, které budou plně respektovat historické hranice Moravy a Slezska.
- Ve volbách budeme podporovat pouze a jen ty demokratické kandidáty, kteří budou mít ve svém volebním programu požadavek plně samosprávnosti Moravy a Slezska.

Společnost pro Moravu a Slezsko Olomouc stojí za těmito oprávněnými požadavky a bude je prosazovat demokratickou cestou. Bude propagovat a vysvětlovat tyto požadavky v celém Severomoravském kraji. Očekáváme Vaši odpověď.

Společnost pro Moravu a Slezsko
 pošt.schránka 49
 Olomouc

Olomouc dne 11.2.1990 779 00

Za Společnost pro Moravu a Slezsko Olomouc mluví :
 Pavel Konečný Libor Štěpánek PhDr. Alena Ověččíková Ing. V. Tomáščík

OD ZVŮLE K VŮLI

ZVE
 KRAJSKÉ VLASTIVĚDNÉ MUZEUM NA ZAHÁJENÍ VÝSTAVY
 V OLOMOUCI V BÝVALÉ EXPOZICI
 VE SPOLUPRÁCI BUDOVNĚ SOCIALISMU
 SE STUDENTY UP V OLOMOUCI V OKRESE OLOMOUC

STUDENTI UP
 Nabízíme Vám
 finančně výhodné
 brigády!!!!!!!
 Na Student centru
 se na Vás těší
 Aja + Iva

KANADŠTÍ LEKTORI
 1/ Jejich učební program /rozvrh/ bude vytvořen až po jejich příjezdu do Olomouce - nevíme ještě, zda mluví česky, jaké jsou jejich profese aj.
 2/ Co mohou udělat studenti?
 Napsat svá jména do sešitů /podle fakult/ jako zájemci o kurs angličtiny. Je to pouze předběžné řešení, činnost lektorů bude koordinována na jednotlivých fakultách.
 Zařadte svá jména podle znalostí:
 - začátečníci
 - pokročilí
 - konverzace
 Zvažte svoje schopnosti a možnosti! Na každou fakultu budou přiděleni 2 lektori.
 3/ Sešity najdete na zahraniční sekci SUS - Křížkovského 14, dveře č. 308

K tragédii našeho národa v únoru 1948 Nesmíme zapomenout!

NEZAPOMENTE !!!
 ÚNOR BÍLÝ - ÚV ŠÍLÍ

ZAHÁJENÍ
 20. ÚNORA 1990
 V 16 HODIN.
 VE VÁCLAVKOVĚ SÁLE

V-KLUB PROGRAM
 1.3. 19.00 VIDEO SVATBA JAKO KREMEN
 6.3. 20.00 PINK FLOYD I (AUDIOVIZUÁLNÍ PORADÍ)
 7.3. 19.00 DISKOTEKA
 8.3. 19.00 VIDEO BOŽE JAK HLUBOKO ŮSEM KLESLA

Potřebujeme studenty na organizaci ÚNOR BÍLÝ-ÚV ŠÍLÍ na neděli v 10 hod. na BUML !!!

Z universi ty

NOVÉ PŘEDNÁŠKOVÉ
CYKLY NA FF UP

Název přednášky: Česká literatura v exilu a samizdatu
Délka: 1 semestr, 2 hod. týdně
Určení: pro všechny studenty, zej. bohemisty
Přednášející: PhDr. Martin Podivínský
Zahájení: letní semestr 1989/90

Tematické okruhy:

1. Situace v české literatuře na přelomu 60. a 70. let; přehled exil. a samizdat. nakladatelství a časopisů
2. Česká literární historie a kritika /Václav Černý, Jiří Brabec, Jindřich Chaloupecký, Bedřich Fučík, Ludvík Kundera, Antonín Měšťan, Helena Kosková/
3. Česká poezie básníků starší a střední generace /Bohuslav Reynek, Jan Zahradníček, Jiří Kolář, Karel Šiktanc, Vratislav Effenberger, Ivan Blatný, Ivan Slavík/
4. Česká poezie básníků střední a mladší generace /Ivan Wernisch, Petr Kabeš, Jiří Gruša, Pavel Šrut, Zbyněk Hejda, Antonín Brousek, Emil Juliš, Ivan Jirous/
5. Romány Milana Kundery
6. Exilová tvorba Josefa Škvoreckého
7. Tvorba Ludvíka Vaculíka
8. Problém cenzury a texty Bohumila Hrabala
9. Český underground a dílo Egona Bondyho
10. Proza Ivana Klímy, Karla Pecky, Alexandra Klimenta, Jaroslava Putíka a Arnošta Lustiga
11. Proza Jiřího Gruši, Karola Sidona, Jaroslava Vejvody a některých dalších prozaiků střední a mladší generace
12. Experiment v české literatuře /Věra Linhartová, Milan Nápravník, Ivan Vyskočil, Jan Hanč, Sylvie Richterová/
13. Proza Edy Kriseové, Evy Kantůrkové, Zdeny Salivarové, Ivy Procházkové, Lenky Procházkové, Libuše Moníkové, Zuzany Brabcové/
14. České drama v exilu a u nás /Václav Havel, Milan Uhde, Ivan Klíma, Pavel Landovský, Pavel Kohout, Josef Topol/

Čas a místo konání přednášek budou uvedeny v rozvrhu na FF UP. Tematické okruhy nebudou realizovány v uvedené posloupnosti.

PhDr. Edvard Lotko, CSc.
proděkan FF UP

Název přednáškového cyklu: R é t o r i k a

Délka: 3 semestry, 2 hod. týdně
Určeno: pro všechny zájemce
Garant: PhDr. Edvard Lotko, CSc.
Přednášející: PhDr. Jaroslav Bartošek, CSc.
Doc. PhDr. Mir. Homola, CSc.
PhDr. Edvard Lotko, CSc.
Prof. PhDr. Eduard Petru, DrSc.
PhDr. Stan. Sedláček
PhDr. Alena Štěrbová, CSc.

Zahájení: letní semestr 1989/90

Tematické okruhy:

Kapitoly z dějin rétoriky

1. Průřez historií rétoriky v antice
2. Rétorika v antice: její základy a efle
3. Komentované ukázky z řečí antických řečníků
4. Proměny středověké a renesanční rétoriky - česká rétorika

Kapitoly z moderně pojeté rétoriky

1. O potřebě moderně pojeté rétoriky, charakteristika nejnovějších prací
2. Současná jazyková situace a obecné zásady kulturního užívání jazyka
3. Zásady správné volby slov, jejich výlovnost a pravidla spojování
4. Syntaktická stránka řečnických projevů
5. Zvuková modulace řečnických projevů
6. Zdokonalování dikce a zběhlosti souvisle mluvit
7. Specifické jazykové řečnické prostředky /figury a tropy/
8. Řečnické žánry a jejich kompoziční výstavba
9. Příprava řečnického vystoupení a informační zdroje
10. Psychologické aspekty verbální komunikace
11. Některé logické aspekty projevů /vyvozování závěrů, typy argumentace, podmínky správného definování a třídění pojmů/
12. Jazyk a politika

Tematické okruhy nebudou realizovány v uvedené posloupnosti. K některým bude možné /po dohodě s přednášejícím/ připravit cvičení. Čas a místo konání přednášek budou uvedeny v rozvrhu na FF UP.

Z JEDNÁNÍ SE ZÁSTUPCI SOVĚTSKÉ ARMÁDY

Společné prohlášení ved. odborů dopravy ONV, Měst. NV Olomouc, koordinačního centra OF a Stavovské unie studentů UP z jednání se SA o společném postupu při přesunech bojové techniky.

- 1./ Přesuny pásové techniky po komunikacích okresu Olomouc nebudou povolovány. Případně přesuny této techniky budou provedeny na trajlárech na náklady SA. Toto se netýká definitivního odchodu SA z Olomouce.
- 2./ Jízdy lehké automobilové techniky po silnicích budou prováděny při dodržování vyhlášky č. 99/89 sb. v pravidlech silničního provozu.
- 3./ Přesuny těžkých vozidel /nosnost nad 15t/ v počtu nad 10 vozidel budou předem projednány s odborem dopravy ONV a v případě povolení bude přesun včas zveřejněn.

- 4./ Přesuny bojové techniky mezi Velkou Bystřicí a VVP Libavá opacně se zavázala SA provádět pouze ve dne a to mimo časové období 7-8 hod., kdy jdou děti do školy. K přesunu budou využívat výlučně schválenou trasu přes Mrsklesy.
- 5./ Velitelství sov. posádky v Olomouci se zavázalo zajistit dodržování opatření, aby do sídlišť v Olomouci nezajížděla nákladní vozidla v nočních hodinách a během dne byla doprava minimalizována a zajistit také kontrolu její účinnosti.
- 6./ SA projedná konkrétní harmonogram přesunu bojové techniky na nákladku pro definitivní odchod z Olomouce do konce února tohoto roku s odborem dopravy ONV Olomouc. SA předpokládá odchod z Olomouce v měsíci březnu a dubnu. Přesuny budou prováděny v souladu s tímto prohlášením a veřejnost bude včas informována prostřednictvím obecního tisku.

za SUS Karel Pohl

"JESTLIŽE ROZUMÍME SVÉ REPUBLICE JAKO PRÁVNÍMU STÁTU, POTŘEBUJEME VZDĚLANÉ PRÁVNÍKY"

ThDr. J. Hromádka

Přetlak: Mohl byste shrnout obsah dnešního jednání na půdě naší University?

H: Byl jsem přijat panem prorektorem Hejtmánkem a na základě přání Jeho eminence arcibiskupa pana Vanáka jsme hovořili o inkorporaci teologické fakulty do University Palackého. Tato věc je také záležitost Federální vlády, protože není myslitelné, aby University byla bez teologie - tzn., že má mít všechny aspekty klasické university; tady se zdá, že Palackého University anticipeje to, co předpokládá nově tvořený vysokoškolský zákon; také pražská UK má na mysli tuto otázku, tzn. inkorporaci teol. fakulty do rámce university.

S panem prorektorem jsme hovořili také o tom, že by v Olomouci byla výhledově zřízena právníká fakulta.

Př: Jak to tedy vypadá s perspektivami vzniku zmíněných fakult?

H: Teologická fakulta by se měla s největší pravděpodobností rozjet v novém akademickém roku 1990/91. Právníká fakulta je spíše otázkou vážné úvahy; je třeba připravit především prostory a Olomouc není po této dimenzi stránce jaksi neomezená, přestože se uvolní řada prostor, které teď některé instituce dávají k dispozici.

Př: V čem vidíte možnost nové právníké fakulty, aby se prosadila vedle fakulty pražské a brněnské?

H: Rekl bych, že právníká fakulta v Olomouci by měla jedinečnou šanci, že by nebyla zatížená tím, čím právo v minulosti ve všech svazcích universit zatíženo bylo, tzn., že bylo chápáno jen zcela třídním způsobem. Otázka práva a právníků je velice důležitá - jestliže rozumíme své republice jako právnímu státu, potřebujeme vzdělané právníky. Podle mého soudu spočívá podstata demokracie v tom, že bude oddělena zákonodárná moc - to je parlament - od výkonné moci - to je vláda, vedle toho bude fungovat nezávislé soudnictví a čtvrtým sloupem demokratického státu, který by jej měl podpírat, bude nezávislý tisk a masová média. Na těchto čtyřech pilířích může stát fungující demokratický stát. Právníci, kteří by vyrůstali v Olomouci, by měli tu výhodu, že by začínali v čisté podobě právníké fakulty nezatížené minulostí.

Př: Můžete nám říci, zdali je rozhodnutí o zřízení právníké fakulty definitivní a zbývá vyřešit jen procedurální otázky, nebo je to stále ještě ve stádiu návrhu?

H: To je otázka iniciativy University samotné a následného rozhodnutí pana ministra školství, zda můžeme další právníkou fakultu v Československu mít. Já mám v úterý koordináční poradu mezi ministry školství České a Slovenské republiky a jsem vděčný za to, že dřív, než k této poradě zasednu, jsem měl možnost vyslechnout názor pana prorektora.

Př: Na té poradě by se tato otázka měla vyřešit s definitivní platností?

H: Tuto otázku uslyší ministr školství České republiky pravděpodobně poprvé. Vzhledem k tomu, že olomoucká University by pro to pravděpodobně udělala mnoho, není důvodu, proč se touto myšlenkou vážně nezabývat.

Př: Pan ministr školství sám zdůraznil, že zcela podporuje autonomii vysokých škol, takže máme pocit, že z jeho strany by žádné zásadnější výhrady být neměly...

H: To asi nebudou, protože naše koncepce nového vysokoškolského zákona spočívá v tom, že chceme ponechat vysokou autonomii vysokým školám. To ovšem předpokládá jejich vysokou vyspělost. My máme takovou představu, že rektorství university by mělo být jen střešovým orgánem, kde by dost velkou pravomoc měli děkanové jednotlivých fakult, kteří by po odborné i správní stránce dokázali vést své fakulty. Čili rektor by neměl řídit, ale spíše vytvářet prostor pro vlastní realizace a koncepce jednotlivých fakult. Akademická půda by tedy měla být opět velmi svobodnou a otevřenou.

Př: Jakou myslíte, že by měla hrát teologie roli ve vysokém školství?

H: Moderní člověk je takový člověk, který je v různých resortech velice dobře poučen. Teologie přináší vzhled do všech těchto oblastí zvláštním způsobem. J. A. Komenký, když chystal koncepci obecného vzdělání člověka, tak rozdělil vzdělání do 4 sekcí po 4 letech. A řekl: "Od 6 do 10 let - gramatika; od 10 do 14 let - matematika; od 14 do 18 let - filozofie a od 18 do 22 let - teologie." Chtěl tím prostě říci, že člověk může mít mnoho informací specificky z různých resortů, ale proto, aby rozuměl člověku jaksi zevnitř - v jeho lidské dimenzi, potřebuje mít nejen informace, ale i hluboké vzdělání. A žádná ideologie nedokáže orientovat člověka v takové otevřenosti, jako např. teologie, která zůstává otevřenou vůči všem resortům a zároveň přistupuje k člověku a jeho sebepochopení jaksi zevnitř. To neznamená, že by se všichni moderní lidé, kteří jsou vzděláni na universitě, museli automaticky stát věřícími. Ale onen pohled na problematiku života ještě pod jiným úhlem jim dává určitý odstup, aby dokázali zhodnotit věci tak, jak v životě jsou. Já si nedovedu představit, že by v této moderní době měla opět zavládnout jedná ideologie, která by svým spektrem chtěla určovat vše.

Př: Děkujeme za rozhovor.

Ptali se: Tomáš Piňos
Tomáš Novák

V současné době, která rozhodně není skoupá na nově vznikající seskupení, a už čistě politického či hospodářského charakteru, mne dosti překvapila ta skutečnost, že vedle nepřehledného množství různých stran a spolků vznikla pod hlavičkou OF též tzv. romská iniciativa.

Ne, v žádném případě nemám nic proti té krásné myšlence sjednotit, zkulturnit a zrovnoprávnit prý tolik utlačovanou romskou národnostní menšinu, ale na celém tomto rádo by demokratickém hnutí mi, jak se říká, něco nesedí. Mluví romské iniciativy neustále poukazuje na potlačování práv Romů. Nevím sice, jak je tomu jinde, ale v Olomouci zní tento výrok více než paradoxně. Romská otázka má v našem městě dosti originální tvář. Tvář plnou násilí, brutality a nemístné nadřazenosti. Nechci používat velkých slov, ale pro vyjádření rádění dosti početné skupiny Romů a jejich "povedených" přátel, prostě jiná nenalézám. Jsou mi známy desítky případů do krve zbitých chlapců, u kterých újma na zdraví často zanechala i trvalejší následky. Vyjimečné nejsou ani případy sexuální zneužitých dívek a to nepočítám tisíce urážek toho nejhrubšího zrna, jejichž svědkem bylo určitě mnoho převážně mladých lidí a důchodců.

Z redakční pošty

Sám si dost dobře nedovedu vysvětlit, jak je vůbec možné, aby tyto "drsné žerty", které mnohdy na míle překračují rámec zákona, mohly zůstat bez povšimnutí. Jistě se ptáte, proč nehlásí postižení vše orgánům VB. Odpověď zní jednoduše, mají strach. Strach z pomsty.

Faktem, který by měl dráždit naše svědomí, je, že podivné jednání členů "olomoucké romské mafie" vzrostlo až do neúnosné míry.

Přímým podnětem mého jednání se stal případ starý necelý měsíc, kdy můj dobrý přítel byl bezdůvodně zbit takovým způsobem, že jsem byl nucen dopravit jej do nemocnice k lékařskému zákroku. Celá záležitost si vyžádala několik stehů uvnitř úst.

Smutné je, že dříve jsem se pokusil upozornit širokou veřejnost na tento nesvar prostřednictvím Stráže lidu, přičemž jsem neustále zdůrazňoval naléhavost situace. Byla mi přislíbena pomoc. Bohužel uplynul již měsíc a stále se nic neděje.

Z tohoto důvodu, ale také vzhledem k značné oblibě Přetlaku, jsem se rozhodl obrátit se na Vás s tím, že v žádném případě nejde o malichernost (jak se asi domnívají pánové ve "Stráži"), ale o závažný problém, který jsem nastínil skutečně jen v základních rysech, a který se dotýká skutečně nás všech.

Rudolf Paseka
(student gymn. Hejčín)

AA "LOPATA"

Nedá nám to a musíme zareagovat na odpověď Michala Kryla PhDr. Jiřímu Sedláčkovi v Přetlaku č. 36. Musíme se ozvat, protože "my jsme jeho rukama prošli, známe ho i způsob jeho výuku". Na rozdíl od ostatních, které jsme na ÚML poznali, byl J. Sedláček ochotný uznat jiný názor.

Nejame obhájí bývalých časů, i když se zastáváme pracovníka bývalého ÚML. Myslíme si však, že nikdo nemá právo "oceňovat" toho druhého, je jen jeho věcí, jak se vypořádá se svým svědomím a se svou budoucností.

Vzpomeneme si, s čím jsme začli: "Oko za oko a svět bude slepý."

Pavla Vašíčková
Gabriela Tonkovičová
Jakub Vetešík
studenti 4.roč. LF

Vážený pane studente Kryle! Přečetla jsem si Váš článek v Přetlaku č.36 a jsem hluboce rozhořčena, jak urážíte lidi. Myslím si, že takto jsme si sametovou revoluci a život v demokratickém státě nepředstavovali. Stále v televizi od pana prezidenta Havla i jiných vysokých vzdělaných lidí slyšíme krásná slova, ale Vy se jimi neřídíte. Kde se ve Vás vzala taková nenávisť, zloba, urážky. Být Vaší matkou, hluboce bych byla uražena, že mám takového syna. Moc se divím, že vůbec ještě studujete, myslím, že lépe byste se k té lopatě hodil Vy, ani nevím, zdali ji držet vlastně umíte. Nevím, jak si představujete dál život v naší společnosti.

Vaše čtenářka

Veselá Marie

PS: v zaměstnání a mezi známými jsem vás, studenty, obhajovala, ale už vidím, že všichni měli pravdu. Podporovat už vás nebudu. Moc mě mrzí, že jsem byla při vás.

Ačkoli chápeme rozhořčení paní Veselé, když Michal Kryl píše něco, s čím ona nesouhlasí, není nám jasné, proč z názoru jednoho studenta vzniká averze vůči studentům. Tak jako paní Veselá není jediná pracující, tak Michal Kryl není jediný student, a proto nám připadá přinejmenším absurdní brát jeho článek jako názor všech studentů. Ve věci "K lopatě" šlo a jde o jisté tříbení názorů. O nic mén, ale o nic víc. Že jsme ztratili kvůli Michalovu článku podporu paní Veselé, nás mrzí, neboť jde o nepochopení situace.

Redakce

CESTOVNÍ KANCELAR - AKTIV PRŮVODCŮ
POŘÁDÁ VII. REPREZENTAČNÍ
PLES CKM → 24.2.90
HRÁJE SKUPINA BONTON
KD ZENIT
OD 20⁰⁰
DO 02⁰⁰

POZOR! PLES CKM 24.2. KD ZENIT!

Doc. MUDr. et JUDr. Lubomír Neoral, DrSc., se stal na sklonku loňského roku děkanem lékařské fakulty. Kromě mnohých dalších odborných funkcí stojí tento muž také v čele komise soudně lékařských znalců, kteří vyšetřují následky zásahu pořádkových sil proti studentům v Praze 17. listopadu 1989. Proto jsem pana docenta Neorala požádal o následující rozhovor.

Přetlak: Pane docente, co je cílem šetření komise soudně lékařských odborníků, které předsedáte?

Doc. Neoral: Podívejte, znalci z oboru soudního lékařství posuzují ty okolnosti, které vyšetřovatel (resp. prokurátor) potřebuje objasnit z odborného hlediska pro soudní řízení.

Př: Co to znamená konkrétně?

N: Například prošetřit způsob, jakým poranění vzniklo, jeho druh a rozsah, zda zanechává trvalé následky nebo ne, k jakému omezení běžného způsobu života vede atd. V extrémních případech - jestli je příčinná souvislost mezi poraněním a nastalou smrtí. Takový případ jsme ovšem neměli!

Př: Jak tato komise vůbec vznikla?

N: To máte tak - já jsem zjistil, že v době, kdy se řešily otázky kolem počtu poraněných a závažnosti jejich zranění, se zatím nikdo neobrátil na soudní znalce. Tak jsem napsal dopis na ministerstva zdravotnictví a spravedlnosti a Koordinačnímu centru OF v Praze, ve kterém jsem vyjádřil své podivení nad tímto a de facto se nabídl. Podal jsem svou stručnou charakteristiku - jako že jsem byl vždy nestranný, neměl žádné kompromitující záležitosti s minulým režimem a vyhovoval bych zřejmě i po stránce odborné.

(doc. Neoral je předseda České soudně-lékařské společnosti, hlavní odborník MZSV ČR pro soudní lékařství, viceprezident Mezinárodní akademie soudního a sociálního lékařství a člen předsednictva Světové asociace medicínského práva - pozn. red.)

Př: Vaše nabídka byla přijata. Komisi jste sestavoval Vy osobně?

N: Ano. Sám jsem si vybral své spolupracovníky - 2 z Olomouce (prim. MUDr. Olga Čísařová a doc. Alois Kosatík, CSc. - pozn. red.) a 6 z Prahy.

Př: Vy prošetřujete všechny případy poranění, které se 17. listopadu na Národní třídě "přihodily"?

N: Ne, to by nebylo možné zvládnout. Navíc - dle platného trestního řádu - nemáme oprávnění, abychom sami aktivně pátrali. Zabýváme se jen těmi případy, u kterých to prokuratura vyžaduje.

Př: Prokuratura vám označila jen určité konkrétní případy, které máte prošetřit?

N: V podstatě ano.

Př: Čili je tu jakýsi primární filtr... Jsou vůbec (z pozice laika v oblasti medicíny) schopni posoudit, který případ je záhodno předat vám, znalcům?

N: Vyšetřovatelé a prokurátoři jsou odborníky ve věcech trestního práva. Proto ví, že třeba facka (nebo tržná rána, podlitina) se klasifikuje jako UBLÍŽENÍ NA ZDRAVÍ a tato potřebují jen tzv. ODBORNÉ VYJÁDRĚNÍ. Stačí původní lékařská zpráva, která vznikla při ošetření. Tam, kde nejsou schopni posoudit závažnost poranění, obracují se na nás. A my v případech, kdy se jedná o těžkou ÚJMU NA ZDRAVÍ (zlomení, por. ledvin, otřesy mozku...) vypracováváme POSUDEK.

Př: Z čeho vycházíte?

N: Nás zajímá stav zraněného v době bezprostředně před tím, než byl poškozen. Je třeba rozlišit, co je následek vlastního úrazu a co jde na vrub případné základní choroby - event. jak se tato zhoršila. Závěry tvoříme na základě analýzy původní lékařské zprávy, výpovědi postiženého a jeho současného stavu.

Př: Jak lze vůbec dnes hodnotit následky zásahu, který se udal již před 3 měsíci?

N: Samozřejmě, že konkrétní skutečnosti - smyslové vjemy, interpretace, paměťové záznamy - se znepřesňují. Pokud se ale můžeme opřít o zdravotnickou dokumentaci, lze velmi přesně zhodnotit stav poškozeného. Navíc se s odstupem času můžeme vyjádřit i k tomu,

jestli zde jsou předpoklady trvalých následků.

Př: Dostali jste od ministerstva zdravotnictví kompletní dokumentaci?

N: Ano. Bohužel, některé případy však jsou zdokumentovány neúplně (resp. vůbec). Podívejte, seznamy zraněných, které jsme dostali, jsou rozděleny do 3 skupin:

- A/ osoby ošetřené ambulantně
- B/ osoby, které byly hospitalizovány
- C/ osoby, které vůbec nebyly ošetřeny ve zdrav. zařízeních

(ten bod C jsou lidé, kteří byli ošetřeni např. rodinnými příslušníky a nahlásili se do stavu zraněných až později - třeba telefonicky)

Př: To je asi také důvod, proč se nejruznější údaje o počtu zraněných takovým způsobem rozcházejí.

N: Ano. Kromě těch prvních čísel, prezentovaných v listopadu (6,16 apod.), která byla evidentně nesmyslná, se pozdější seznamy zcela přirozeně liší. Někteří ze zraněných byli cizinci, kteří už vycestovali. Mnohé případy byly nahlášené až s odstupem času, kdy se dost dobře nedá hodnověrnost jejich tvrzení prokázat. (Zatím jsme se však se zneužitím této situace nesetkali!) Anebo mají dotyční nejruznější důvody, proč se nepřihlásili, i když poškození byli - já sám vím asi o 2 nebo 3! A ti lidé rozhodně nemusi mít žádné obavy - at už z čehokoli.

Př: Je tedy zřejmě vyloučené získat přesnější počet zraněných. Přesto neexistuje nějaká komise, která by se snažila co nejuplněji zkompletovat seznam osob, které utrpěly jakékoli poranění? (Tedy i tzv. "banální")

N: Ale ano, tento úkol na sebe vzala skupina OF zdravotníků pod vedením pana doktora Votočka ze III. chir. kliniky v Praze. Myslím, že je to velmi chválihodné a záslužné!

Př: Bezprostředně po 17. listopadu se vyrojila spousta vztážených dohadů okolo případných úmrtí demonstrantů, které však byly ze strany sdělovacích prostředků vehementně popírány. (Zde nemám na myslí ten nešťastný případ s Martínem Šmidem, který se vysvětlil). Jak se vaše komise dívá na tuto otázku?

N: Když jsme dostali seznamy zraněných, zjistilo se, že někteří lidé prostě chybí. Mezi ně patřil například Milan Růžička, student Vysoké školy báňské v Ostravě, trvalé bydliště ve Valšově č. 6, okres

Bruntál". Nejenom, že nebyl na té adrese, nebyl ani v Ostravě a nebyl vůbec. Tak jsem rozjel takovou akci, která se týkala všech soudně lékařských pracovišť a patologii, abychom si ujasnili, zda se neobjevila nějaká neidentifikovaná mrtvola. Kromě Růžičky nám chyběli ještě 2. Jeden z nich byl vtažen utonulý z Vltavy (nález se zpracovává v Praze, nic bližšího tedy zatím nevím) a ten druhý byl nalezen v Rakousku - živý a zdravý. No a o Růžičkovi už jistě víte z tisku. (Šlo o poručíka StB s legitimací na toto jméno - pozn. red.)

Př: Zatím tedy nedošlo k žádnému úmrtí v přímé souvislosti se 17. listopadem - ani na následky tehdy utrpeného poranění?

N: Ne.

Př: Nevyskytl se ani takový případ, kdy by byl pohřešován někdo, aktivně se zabývající vyšetřováním oněch událostí? (resp. úzce spolupracující s tou kterou vyšetřující komisi?)

N: Pokud je mi známo, tak ne.

Př: Kolika případy se vaše komise celkem zabývala?

N: Asi kolem 25.

Př: To je tedy přibližný počet těch skutečně vážných případů těžké újmy na zdraví.

Mohl byste nám přibližně, o jaká poranění se jedná?

N: Tak například závažná poranění oka, zlomeniny lopatky, kostí končetin a žeber, otřesy mozku, zmoždění mozku, poranění hrudníku a plíc...

Př: Vysvětlili jsme si, že konečné číslo, které by zahrnovalo všechny případy, se nedá přesně stanovit. Pokuste se, prosím, alespoň řádově o odhad.

N: Určitě bylo zraněno přes 300 lidí. Možná i 400. Většinou šlo o podlitiny, tržné rány, krevní výrony. Jsou zde i případy, svědčící o použití úderu pěstí, kopnutí, dokonce našlápnutí plnou vahou těla na ležícího...

Př: Na závěr dovoluji, pane docente, otázku:

Př: Jak je vůbec možné zvládnout tuto třídu vašich povinností, když se k vlastní práci na katedře a řízení celé fakulty přidružil ještě tento "melouch"?

N: No, ... musím prostě pracovat i v době, kdy lidé obyčejně odpočívají - po večerech, v sobotu a v neděli...

S úctou a pocitem obdivu nad nezdolnou vitalitou pana docenta za rozhovor děkuji

Tomáš Novák

MÁME PRAVO OPUSTIT ?

I naši redakci byl zaslán dopis Miroslava Dolejšího adresovaný panu Petru Pithartovi. Vybrali jsme z něj nejzajímavější pasáže....

V Brně dne 15.1.1990 pan prezident označil za nesmyslné hovořit o kolektivní odpovědnosti komunistů za zločiny, které spáchali během své čtyřicetileté totalitní vlády. Považuji tuto odpověď na dotaz studenta právnické fakulty za nekonekventní a konstatuji, že takový postoj ohrožuje nejen pana prezidenta samého, ale nás všechny...

Vedení KSČ si po únoru 1948 pozvalo do Československa specialisty na genocidu v osobách sovětských poradců a 40 let vedlo proti obyvatelstvu republiky nepřetržitě vyhlazovací úsilí fyzické a mentální... Přibližně 480 občanů bylo za 40 let popraveno z politických důvodů, přes 10 tisíc umučeno, ubito či zákeřně zavražděno a jinak nevěřejně likvidováno, přes 400 tisíc občanů zvolilo emigraci...

Je naprosto nepochybné, že se tímto programovým postupem komunistická organizace dopustila trestného činu genocidy ve smyslu par.259tr.zák.z r.1964, který je dosud v platnosti, také pak genocidy ve smyslu mezinárodního práva. V této souvislosti chci upozornit na jeho základní dokumenty, s nimiž je prezidentovo prohlášení v rozporu: 9.12.1948 přijala OSN Úmluvu o zabránění a trestání zločinu genocidy. V článku II., písm. C/ se hovoří o tom, že zločinem genocidy se mj.rozumí: "...úmyslné uvedení jakékoliv skupiny do takových životních podmínek, které mají přivodit její úplné nebo částečné fyzické zničení."

Tato formulace je rovněž doslovným obsahem §259 odst. 1/, písm. a/, d/ tr.zák. z r.1964. Cituji: "1/ Kdo v úmyslu zničit úplně nebo částečně některou národní, etnickou, rasovou nebo náboženskou skupinu:

a/ uvede příslušníky takové skupiny do takových životních podmínek, které mají přivodit jejich úplné nebo částečné fyzické zničení,

d/ způsobí příslušníkovi takové skupiny těžkou újmu na zdraví nebo smrt,

bude potrestán odnětím svobody na dvanáct až patnáct let nebo trestem smrti.

2/ Stejně bude potrestán, se na činu, uvedeném v odst. 1/, účastní".

Právní precedens pro stíhání všech členů komunistické organizace vytváří především Zpráva o třístranné konferenci v Berlíně...Také Zásady mezinárodního práva, uznané v Chartě norimberského tribunálu, která formulovala na základě usnesení Valného shromáždění OSN 177 /II/ Komise pro mezinárodní právo & 2 v r. 1950 mají všeobecnou vlastnost. Cituji:

"Zásada I.: Každý, kdo spáchal čin, zakládající zločin podle mezinárodního práva, odpovídá za tento čin a podléhá trestu.

Zásada II.: Skutečnost, že vnitrostátní právo neukládá trest za čin, zakládající zločin podle mezinárodního práva, nezbavuje pachatele odpovědnosti podle mezinárodního práva.

Zásada III.: Skutečnost, že pachatel činu, který zakládá zločin podle mezinárodního práva, jednal jako hlava státu nebo odpovědný vládní činitel, nezbavuje ho odpovědnosti podle mezinárodního práva.

Zásada IV.: Skutečnost, že někdo jednal podle příkazu své vlády nebo nadřízeného, nezbavuje ho odpovědnosti, měl-li skutečnou možnost morální volby.

Zásada V.: Každý, kdo je obviněn ze zločinu podle mezinárodního práva, má nárok na spravedlivý soud na základě skutečnosti a práva.

Zásada VI.: Trestné jako zločiny podle mezin. práva jsou tyto zločiny:

/.../ c/ Zločiny proti lidskosti: vražda, vyhlazování, zotročování, deportace a jiné nelidské činy spáchané na civilním obyvatelstvu nebo perzekuce z politických, rasových nebo náboženských důvodů, atd.

Excerpt.: Jestliže někdo o své vůli /svobodně/ vstoupí do jakékoliv organizace, pravidelně jí podporuje členskými příspěvky, ztotožňuje se s jejím politickým programem, zásadami,

metodami a stylem práce, nemůže být, je-li svéprávný nezodpovědný za činy, které tato organizace provádí. Musí odpovědností musí v daných případech určit objektivní soud.

To jsou nejpodstatnější části dopisu, který žádá korekci veřejně zaujatého postoje pana prezidenta formou a způsobem přijatelným pro prestiž úřadu prezidenta republiky.

přetištěno ze Studentských listů č.3

INTERVIEW

"JESTLIŽE ROZUMÍME SVÉ REPUBLICE JAKO PRÁVNÍMU STÁTU, POTŘEBUJEME VZDĚLANÉ PRÁVNÍKY"

ThDr. U. Hromádka

Přetlak: Mohl byste shrnout obsah dnešního jednání na půdě naší University?

H: Byl jsem přijat panem prorektorem Hejtmánkem a na základě přání Jeho eminence arcibiskupa pana Vanška jsme hovořili o inkorporaci teologické fakulty do University Palackého. Tato věc je také záležitost Federální vlády, protože není myslitelné, aby University byla bez teologie - tzn., že má mít všechny aspekty klasické university; tady se zdá, že Palackého University anticipuje to, co předpokládá nově tvořený vysokoškolský zákon; také pražská UK má na mysli tuto otázku, tzn. inkorporaci teol. fakulty do rámce university.

S panem prorektorem jsme hovořili také o tom, že by v Olomouci byla výhledově zřízena právnická fakulta.

Př: Jak to tedy vypadá s perspektivami vzniku zmíněných fakult?

H: Teologická fakulta by se měla s největší pravděpodobností rozjet v novém akademickém roku 1990/91. Právnická fakulta je spíše otázkou vážné úvahy; je třeba připravit především prostory a Olomouc není po této dimenzi strážce jaksi neomezená, přestože se uvolní řada prostor, které teď některé instituce dávají k dispozici.

Př: V čem vidíte možnost nové právnické fakulty, aby se prosadila vedle fakulty pražské a brněnské?

H: Rekl bych, že právnická fakulta v Olomouci by měla jedinečnou šanci, že by nebyla zatížená tím, čím právo v minulosti ve všech svazcích universit zatíženo bylo, tzn., že bylo chápáno jen zcela třídním způsobem. Otázka práva a právníků je velice důležitá - jestliže rozumíme své republiky jako právnímu státu, potřebujeme vzdělané právníky. Podle mého soudu spočívá podstata demokracie v tom, že bude oddělena zákonodárná moc - to je parlament - od výkonné moci - to je vláda, vedle toho bude fungovat nezávislé soudnictví a čtvrtým sloupem demokratického státu, který by jej měl podpírat, bude nezávislý tisk a masová média. Na těchto čtyřech pilířích může stát fungující demokratický stát. Právníci, kteří by vyrůstali v Olomouci, by měli tu výhodu, že by začínali v čisté podobě právnické fakulty nezatížené minulostí.

Př: Můžete nám říci, zdali je rozhodnutí o zřízení právnické fakulty definitivní a zbývá vyřešit jen procedurální otázky, nebo je to stále ještě ve stádiu návrhu?

H: To je otázka iniciativy University samotné a následného rozhodnutí pana ministra školství, zda můžeme další právnickou fakultu v Československu mít. Já mám v úterý koordináční poradů mezi ministry školství České a Slovenské republiky a jsem vděčný za to, že dřív, než k této poradě zasednu, jsem měl možnost vyslechnout názor pana prorektora.

Př: Na té poradě by se tato otázka měla vyřešit s definitivní platností?

H: Tuto otázku uslyší ministr školství České republiky pravděpodobně poprvé. Vzhledem k tomu, že olomoucká University by pro to pravděpodobně udělala mnoho, není důvodu, proč se touto myšlenkou vážně nezabývat.

Př: Pan ministr školství sám zdůraznil, že zcela podporuje autonomii vysokých škol, takže máme pocit, že z jeho strany by žádné zásadnější výhrady být neměly...

H: To asi nebudou, protože naše koncepce nového vysokoškolského zákona spočívá v tom, že chceme ponechat vysokou autonomii vysokým školám. To ovšem předpokládá jejich vysokou vyspělost. My máme takovou představu, že rektorství university by mělo být jen střežovým orgánem, kde by dost velkou pravomoc měli děkanové jednotlivých fakult, kteří by po odborné i správní stránce dokázali vést své fakulty. Čili rektor by neměl řídit, ale spíše vytvářet prostor pro vlastní realizace a koncepce jednotlivých fakult. Akademická půda by tedy měla být opět velmi svobodnou a otevřenou.

Př: Jakou myslíte, že by měla hrát teologie roli ve vysokém školství?

H: Moderní člověk je takový člověk, který je v různých resortech velice dobře poučen. Teologie přináší vzhled do všech těchto oblastí zvláštním způsobem. J. A. Komenský, když chystal koncepci obecného vzdělání člověka, tak rozdělil vzdělání do 4 sekcí po 4 letech. A řekl: "Od 6 do 10 let - gramatika; od 10 do 14 let - matematika; od 14 do 18 let - filozofie a od 18 do 22 let - teologie." Chtěl tím prostě říci, že člověk může mít mnoho informací specificky z různých resortů, ale proto, aby rozuměl člověku jaksi zevnitř - v jeho lidské dimenzi, potřebuje mít nejen informace, ale i hluboké vzdělání. A žádná ideologie nedokáže orientovat člověka v takové otevřenosti, jako např. teologie, která zůstává otevřenou vůči všem resortům a zároveň přistupuje k člověku a jeho sebepochopení jaksi zevnitř. To neznamena, že by se všichni moderní lidé, kteří jsou vzděláni na universitě, museli automaticky stát věřícími. Ale onen pohled na problematiku života ještě pod jiným úhlem jim dává určitý odstup, aby dokázali zhodnotit věci tak, jak v životě jsou. Já si nedovedu představit, že by v této moderní době měla opět zavládnout jedna ideologie, která by svým spektrem chtěla určovat vše.

Př: Děkujeme za rozhovor.

Ptali se: Tomáš Piňos
Tomáš Novák

§